

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ФАРМАЦІЯ

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 226 *Фармація, промислова фармація*
галузі знань 22 *Охорона здоров'я*
освітня кваліфікація: *бакалавр фармації***

Полтава 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ФАРМАЦІЯ

***першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
галузі знань 22 Охорона здоров'я
освітня кваліфікація: бакалавр фармації***

Полтава 2021р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Фармація першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньої кваліфікації бакалавр фармації розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011р. №1341 (в редакції від 25 червня 2020р. №519) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ від 27.09.2016р. №674 та від 01.02.2017р. №53, Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ від 10.05.2018р. №347, від 03.03.2020р. №180, від 24.03.2021р. №365, Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010 та інших чинних нормативних документів.

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, у якому визначено передумови доступу до навчання за цією програмою, нормативний термін підготовки, перелік освітніх компонентів та логічна послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання програми, форма атестації здобувачів освіти, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, програмні результати навчання, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою Полтавського державного медичного університету у складі:

Голова робочої групи:

Луценко Руслан Володимирович – доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією, голова проєктної групи.

Члени робочої групи:

Чечотіна Світлана Юрійвна – кандидат медичних наук, доцент кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією, членкіня проєктної групи.

Власенко Наталія Олександрівна – кандидат фармацевтичних наук, викладач кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією, членкіня проєктної групи.

Дев'яткіна Наталія Миколаївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією, членкіня проєктної групи.

Хмельницька Ольга Андріївна – кандидат фармацевтичних наук, Голова правління Полтавської обласної громадської організації «Асоціація працівників фармацевтичної галузі», викладач вищої категорії фахового медико-фармацевтичного коледжу ПДМУ, членкіня проєктної групи.

Куценко Наталія Петрівна – директорка фахового медико-фармацевтичного коледжу ПДМУ.

Левадна Віта Вікторівна – методист першої категорії навчально-методичного відділу.

Чопенко Володимир Валерійович – директор ТОВ «МЕДІА-ПЛЮС», голова Полтавської філії громадської організації «Всеукраїнська фармацевтична палата».

Крамаренко Дарина Євгенівна – здобувачка освіти освітньо-професійної програми Фармація фахової передвищої освіти спеціальності 226 Фармація, промислова фармація фахового медико-фармацевтичного коледжу ПДМУ.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Оновлення, перегляд, зміни та доповнення освітньо-професійної програми Фармація першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація галузі знань 22 Охорона здоров'я:

Навчальний рік	Затвердження Вченою радою ПДМУ (дата, протокол №)	Наказ ректора про введення в дію ОПП (дата, наказ №)	Дата введення в дію ОПП

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Полтавського державного медичного університету

1. Профіль освітньо-професійної програми Фармація зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Полтавський державний медичний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний факультет №1 Кафедра експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр фармації
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Фармація
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 180 кредитів ЄКТС на основі повної загальної середньої освіти, термін навчання 2 роки 10 місяців. Диплом бакалавра, одиничний, 60 ЄКТС на основі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, термін навчання 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (для терміну навчання 3 роки 10 місяців) Наявність диплома фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація (для терміну навчання 1 рік 10 місяців)
Мова викладання	Українська та/або англійська мова
Форма навчання	Денна, заочна
Термін дії освітньо-професійної програми	3 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/one-level/opp/farmaciya/proiekt-osvitnoyi-programi-department-npr-opp-farmaciya-mdcp
1.2. Мета освітньо-професійної програми	
Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку висококваліфікованих, компетентних і конкурентоспроможних в Україні та за її межами фахівців-професіоналів у фармацевтичній галузі охорони здоров'я, що мають глибокі знання з теорії, практичні навички високої якості, здатних вирішувати проблеми і задачі професійної діяльності із застосуванням положень, теорій і методів фундаментальних і фармацевтичних наук та сприяє формуванню високоосвічених, вільних демократичних і національно свідомих людей.	

1.3. Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація</p> <p>Об'єкти вивчення та діяльності: пошук, синтез, створення і вивчення активних речовин, виробництво ліків у аптечних і промислових умовах, постійний контроль їх якості, планування, організація, економіка, менеджмент та маркетинг, контроль та забезпечення раціонального застосування лікарських засобів і виробів медичного призначення.</p> <p>Цілі навчання: формування здатності використовувати набуті знання/уміння/ навички та розуміння з гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін для вирішення типових і складних задач діяльності фармацевта у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: складає навчальні нормативні та вибіркові дисципліни циклів загальної та професійної підготовки та три види практики. Також включає консультативно-комунікативні, організаційні, технологічні, контрольньо-аналітичні, управлінські та дослідницькі функції, визначення безпечності, ефективності та економічності фармакотерапії, потреби в лікарських засобах та інших товарах аптечного асортименту, організацію їх постачання; забезпечення сучасної технології розробки та виготовлення ліків за рецептами і вимогами закладів охорони здоров'я; приймання, зберігання та реалізація ліків; фармацевтична опіка; рекламно-інформаційна та санітарно-просвітницька робота.</p> <p>Методи, методики та технології: органолептичні, хімічні, фізичні, біофармацевтичні, фармакотехнологічні, мікробіологічні, мікробіологічні, біохімічні, фармакологічні, клінічні, фармакоеконічні, маркетингові дослідження, моделювання, прогнозування та ін. використовуються інструменти та обладнання для здійснення фундаментальних та прикладних досліджень, що є сучасними, широко вживаними у науковій і практичній діяльності та є безпечним з точки зору охорони праці.</p>
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна; відповідно до Міжнародних стандартів кваліфікації освіти (МСКО) – має як академічну, так і прикладну орієнтацію.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта у галузі 22 Охорона здоров'я спеціальності 226 Фармація, промислова фармація. У освітньо-професійній програмі акцент робиться на формуванні та розвитку професійних компетентностей у сфері обігу лікарських препаратів, товарів аптечного асортименту, виробництва та контролю якості ліків, їх зберігання, доставки, а також здійснення фармацевтичної допомоги, гарантування безпечного та раціонального застосування лікарських засобів. Ключові слова: бакалавр, лікарські препарати на всіх етапах створення, фармацевтична діяльність, охорона здоров'я.

Особливості програми

Особливість програми полягає в націленості на підготовку фахівця нової генерації, здатного проводити навчально-наукову, організаційно-управлінську, інвестиційну діяльність у сфері фармації, що визначається пріоритетністю приватної форми власності. У програмі втілюється комплексний підхід, що базується на поєднанні передового вітчизняного та міжнародного досвіду та практичної спрямованості навчання, що у поєднанні зі збалансованою кількістю обов'язкових і вибіркових освітніх компонент сприятиме формуванню індивідуальної освітньої траєкторії.

Програма реалізується в малих групах; поєднує класичну університетську освіту та кваліфіковану професійну підготовку, набуття здобувачами вищої освіти необхідного обсягу знань та практичних умінь, необхідних фахівцям фармацевтичної галузі охорони здоров'я; сприяє оволодінню здобувачами сукупністю професійних компетенцій, соціальних навичок; реалізується в активному науково-дослідницькому середовищі, що стимулює аналітично-пізнавальну, інноваційну діяльність та апробацію їх результатів, зокрема шляхом: проходження навчальної практики на сучасних підприємствах фармацевтичного профілю; написання наукових робіт, тез, статей; презентації проведених досліджень на науково-практичних конференціях, круглих столах тощо.

Під час розроблення освітньо-професійної програми враховано досвід українських (Національний фармацевтичний університет, Житомирський базовий фармацевтичний коледж імені Г.С. Протасевича, Фаховий медико-фармацевтичний коледж ПДМУ, Чорноморський національний університет імені Петра Могили) та закордонних закладів вищої освіти (Варшавський медичний університет (Medical University of Warsaw), Литовський університет медичних наук (Lithuanian University of Health Science), Монреальський університет (Universite de Montreal), Університет Лавала (Universite Laval), Університет Альберти (University of Alberta), Університет Далхаузі (Dalhousie University)).

Унікальність програми полягає в тому, що здобувачі освіти будуть навчатись у сучасному багатопрофільному медичному університеті додатково мають змогу опанувати стоматологічні лікарські форми, будуть проходити практику на сучасних фармацевтичних підприємствах регіону (АТ «Лубнифарм» і ТОВ «Ліки Полтавщини»), що використовують власно вирощену екологічну рослинну сировину. Індивідуалізації навчальної траєкторії здобувачів освіти обумовлена отримання глибоких міждисциплінарних знань на стику гуманітарних, медичних і фармацевтичних спеціальностей.

Програма дає можливість виробити у здобувачів освіти здатність до продуктивної роботи та розвитку hard skills і soft skills.

1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники підготовлені до роботи за КВЕД ДК 009:2010</p> <p>Клас 21.10 Виробництво основних фармацевтичних продуктів Клас 21.20 Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів</p> <p>Клас 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах</p> <p>Клас 47.74 Роздрібна торгівля медичними й ортопедичними товарами в спеціалізованих магазинах</p> <p>Клас 44.46 Оптова торгівля фармацевтичними товарами</p> <p>Відповідно до Національного класифікатора професій можуть займати первинні посади: 3228 Фармацевт 3228 Лаборант (фармація)</p> <p>Відповідно до п.184 Постанови КМУ №929 від 30.11.2016 р. із змінами в редакції Постанови КМ № 1002 від 22.09.2021: бакалаври «Фармація, промислова фармація» можуть виконувати обов'язки уповноваженої особи та займати посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> -завідувач аптеки -заступник завідувача аптеки в аптеках, які розташовані в селах, селищах та селищах міського типу. <p>Після закінчення навчання за освітньою програмою бакалавра спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» випускники можуть вступати на програму підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти</p>
Подальше навчання	Мають право продовжувати навчання за освітніми програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчання ґрунтується на принципах студентоцентризму, академічної свободи, індивідуально-особистісного підходу; відбувається через комунікативний, інтегрований підхід до навчання, самонавчання; реалізується через навчання на основі посиленої професійної орієнтованості; форми навчальних занять – лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота, тренінги, майстер-класи, кейс-стаді, командна робота та проектна діяльність тощо
Оцінювання	<p>Формативне оцінювання (письмові та усні коментарі, настанови викладачів у процесі навчання, самооцінювання та коментоване взаємооцінювання здобувачів освіти).</p> <p>Сумативне оцінювання у вигляді заліків, підсумкових модульних контролів, іспитів; поточне оцінювання протягом вивчення освітніх компонентів (тестування; презентації; аналіз текстів чи даних; есе тощо) Атестація - кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» (за умови прийняття нормативних документів МОЗ України) та практично-орієнтований іспит.</p>
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі фармації та промислової фармації або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів фармацевтики і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою.</p> <p>ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 5. Вміння виявляти та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність до вибору стратегії спілкування та командної роботи.</p> <p>ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 01. Здатність використовувати у професійній діяльності нормативно-правову базу України та рекомендації належних фармацевтичних практик.</p> <p>ФК 02. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежного захисту.</p> <p>ФК 03. Здатність застосовувати на практиці фундаментальні принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності, що засновані на моральних зобов'язаннях та цінностях, етичних нормах поведінки відповідно до Етичного кодексу фармацевтичних працівників України.</p> <p>ФК 04. Здатність проводити інформативну та санітарно-просвітницьку роботу шляхом донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень власного досвіду та аргументації з метою профілактики найпоширеніших, зокрема інфекційних, захворювань.</p> <p>ФК 05. Здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурних лікарських засобів шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого.</p>

ФК 06. Здатність організувати моніторинг, раціональне забезпечення населення та лікувально-профілактичних закладів рецептурними та безрецептурними лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту.

ФК 07. Здатність поглиблювати когнітивні та практичні уміння (навички майстерності та інноваційності на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання).

ФК 08. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів, виробів медичного призначення та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 09. Здатність організувати діяльність аптеки (у сільській місцевості) із забезпечення населення лікарськими засобами, виробами медичного призначення та іншими товарами аптечного асортименту, відповідно до вимог Національної лікарської політики, Належної аптечної практики (GPP) та інших організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

ФК 10. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України.

ФК 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 12. Здатність здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках.

ФК 13. Здатність застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP, демонструвати навички лідерства.

ФК 14. Здатність здійснювати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів та замовленнями лікувально-профілактичних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до

	<p>правил Належної аптечної практики (GPP).</p> <p>ФК 15. Здатність брати участь в управлінні складною технологією або професійною діяльністю в виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).</p> <p>ФК 16. Здатність організовувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, прогнозувати та обґрунтовувати шляхи вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP).</p> <p>ФК 17. Здатність здійснювати контроль якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини в аптеках та лабораторіях фармацевтичних підприємств у відповідності з вимогами Державної фармакопеї України та належних практик, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів відповідно до діючих вимог, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.</p> <p>ФК 18. Здатність визначати лікарські засоби та їх метаболіти у біологічних рідинах та тканинах організму, проводити хіміко-токсикологічні дослідження з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольних сп'янінь.</p>
--	---

1.7. Програмні результати навчання

<p>ПРН 01. Демонструвати та застосовувати у практичній діяльності комунікативні навички спілкування, фундаментальні принципи фармацевтичної етики та деонтології, що засновані на гуманістичних, моральних зобов'язаннях та цінностях, етичних нормах професійної поведінки та відповідальності згідно Етичного кодексу фармацевтичних працівників України, як соціально значущу для здоров'я людини.</p> <p>ПРН 02. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності; використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 03. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності; проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності з метою профілактики поширення захворювань, та спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачених робочих та/або навчальних ситуаціях.</p> <p>ПРН 04. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахуванням суспільних і виробничих інтересів.</p> <p>ПРН 05. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях з використанням креативних методів та підходів; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 06. Здійснювати спілкування з професійних питань у тому числі іноземною мовою, усно та письмово, аналізувати тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.</p> <p>ПРН 07. Здійснювати професійну діяльність, використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Інтернет-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>ПРН 08. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, споживачами, ефективно працювати у команді та керувати професійним розвитком осіб та груп.</p>
--

- ПРН 09. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці.
- ПРН 10. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності та здатність продовжувати навчання із зазначеним ступенем автономії.
- ПРН 11. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.
- ПРН 12. Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у наслідок екстремальних ситуацій.
- ПРН 13. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей; рекомендувати споживачам лікарські засоби та товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги.
- ПРН 14. Здійснювати комплекс заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами й іншими товарами аптечного асортименту.
- ПРН 15. Визначати роль факторів, що впливають на процеси всмоктування, розподілу, депонування, біотрансформації та виведення ліків, з урахуванням особливостей організму людини та фізико-хімічних властивостей лікарських засобів.
- ПРН 16. Визначати вплив факторів навколишнього середовища: вологи, температури, світла, тощо на стабільність лікарських засобів та виробів медичного призначення.
- ПРН 17. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.
- ПРН 18. Здійснювати господарський облік в аптечних закладах, адміністративне діловодство. Здійснювати процеси товарознавчого аналізу, забезпечувати вхідний контроль якості лікарських засобів та документувати їх результати.
- ПРН 19. Формувати усі види цін (оптово-відпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби, вироби медичного призначення та інші товари аптечного асортименту.
- ПРН 20. Застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та демонструвати навички лідерства.
- ПРН 21. Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску, згідно належної аптечної практики (GPP). Виконувати різні технологічні операції.
- ПРН 22. Брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).
- ПРН 23. Організовувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини. Впроваджувати заходи з охорони, відтворення та раціонального використання дикорослих видів лікарських рослин.
- ПРН 24. Застосовувати у професійній діяльності сучасні методи контролю якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини засобів згідно з вимогами Державної фармакопеї України.
- ПРН 25. Застосовувати у професійній діяльності сучасні методи соціальної взаємодії «фармацевт-лікар-пацієнт» з метою забезпечення максимально раціональної лікарської терапії у певного хворого, а також для здійснення фармацевтичної опіки під час вибору та відпуску безрецептурних лікарських засобів.

1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньо-професійної програми зі спеціальності забезпечують науково-педагогічні працівники рівень наукової та професійної активності яких засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 38 Ліцензійних умов, затверджених Постановою Кабінету
-----------------------------	---

	<p>Міністрів від 30.12.2015р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами і доповненнями) в редакції постанови КМУ № 365 від 24.03.2021р. Основною кафедрою, що забезпечує освітній процес є кафедра експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією), у складі якої 2 доктори наук, (з них 1 - професор), 15 кандидатів наук (з них 11 – доценти), 4 викладачі, 1 асистент.</p> <p>До викладання окремих освітніх компонент долучені науково-педагогічні працівники кафедр: іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією, медичної біології, медичної хімії, медичної інформатики, медичної і біологічної фізики, біологічної та біоорганічної хімії та ін.</p> <p>Всі науково-педагогічні працівники мають відповідну академічну та/або професійну кваліфікації. Більшість викладачів володіють англійською мовою і мають сертифікат на рівні B2.</p> <p>Під час освітнього процесу залучаються професіонали-практики з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної роботи за фахом, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки</p>
<p>Матеріально- технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічна база Полтавського державного медичного університету дозволяє реалізувати освітній процес на сучасному рівні відповідно до пункту 40 Ліцензійних умов. Площа навчальних приміщень відповідає пункту 39 Ліцензійних умов. Для сучасної реалізації освітнього процесу функціонують аудиторії (всі оснащені мультимедійними проекторами), комп'ютерні класи, бібліотека та читальні зали. Для практичної підготовки створені необхідні умови – функціонують лабораторії: наукова лабораторія кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією, лабораторія органічної та неорганічної хімії, лабораторія хімії, навчальний кабінет з фармакології, лабораторія аналітичної та фармацевтичної хімії, лабораторія технології ліків, лабораторія фармакогнозії, тренажерний зал з організації та економіки фармації (навчальна аптека) Для забезпечення доступу здобувачів до мережі Інтернет організовано бездротовий зв'язок, що покриває площі всіх навчальних корпусів університету, гуртожитків, бібліотеки та читальних залів. Поряд з цим, для підготовки здобувачів використовується матеріальна база організацій, підприємств фармацевтичної галузі Полтавського регіону відповідно до укладених угод.</p> <p>На виконання постанови Кабінету Міністрів від 30.12.2015р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами і доповненнями) в редакції постанови КМУ № 365 від 24.03.2021р. проектування, будівництво і реконструкція будівель, споруд і приміщень Університету проводиться з урахуванням потреб з особливими освітніми проблемами.</p>

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний Web-сайт Університету містить інформацію про освітню програму зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, освітнє середовище, методичний комплекс ОП, навчальну і виховну діяльність, структурні підрозділи, що забезпечують супровід освітньої програми, правила прийому тощо.</p> <p>Бібліотека ПДМУ є інформаційним центром, у якому наявні сучасні новітні довідникові й монографічні видання з фармації, медицини та суміжних наук, навчальна література, законодавча та нормативні документи, автореферати та дисертації, збірки наукових праць та періодика тощо.</p> <p>У бібліотеці створено всі умови для якісного сучасного інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування відвідувачів, частково автоматизовані бібліографічні ресурси, забезпечений доступ до світових науково-метричних платформ відкритого доступу. Створені й постійно наповнюються власні інформаційні ресурси, функціонує інституційний репозитарій «eaPSMU» електронний архів – репозитарій ПДМУ.</p> <p>Бібліотека є членом Корпорації зі створення електронного каталогу медичних бібліотек України. Організовано тестовий доступ до міжнародних інформаційних платформ Web of Science, EBSCO Publishing, цифрової бібліотеки рецензованих журналів JSTOR (Journal STORage, США).</p> <p>Діє віртуальна довідкова служба, міжбібліотечний абонемент.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту»</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту»</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Прийом на навчання іноземних громадян й осіб без громадянства здійснюється відповідно до «Правил прийому до Полтавського державного медичного університету».</p> <p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти й осіб без громадянства проводиться згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті».</p>

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код н/д	<i>Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)</i>	<i>Кількість кредитів ECTS</i>	<i>Форма підсумкового контролю</i>
Обов'язковий компонент ОПП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософія	3	ПМК
ОК 2	Українська мова (за професійним спрямуванням) *	3	ПМК
ОК 3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) *	3	ПМК
ОК 4	Анатомія з основами фізіології	6	Екзамен
Усього за циклом		15 кредитів	
II. Цикл професійної підготовки			
ОК 5	Загальна та неорганічна хімія	6	Екзамен
ОК 6	Інформаційні технології у фармації	3	ПМК
ОК 7	Латинська мова	3	ПМК
ОК 8	Ботаніка	3	ПМК
ОК 9	Фармакогнозія	6	Екзамен
ОК 10	Технологія ліків	12	ПМК
ОК 11	Фізична та колоїдна хімія	3	ПМК
ОК 12	Органічна хімія	5	ПМК
ОК 13	Аналітична хімія	5	ПМК
ОК 14	Біологічна хімія	3	ПМК
ОК 15	Мікробіологія з основами імунології	3	ПМК
ОК 16	Патологія	3	ПМК
ОК 17	Фармакологія	10	Екзамен
ОК 18	Домедична допомога та медицина надзвичайних ситуацій	3	ПМК
ОК 19	Гігієна з основами екології	3	ПМК
ОК 20	Організація та економіка фармації	8	Екзамен
ОК 21	Менеджмент та маркетинг у фармації	4	ПМК
ОК 22	Побічна дія ліків	4	ПМК
ОК 23	Фармацевтична хімія	6	Екзамен
ОК 24	Фармацевтична опіка	6	ПМК
ОК 25	Медичне та фармацевтичне товаровознавство	4	ПМК
ОК 26	Фармацевтичне правознавство	3	ПМК
ОК 27	Практика з ботаніки та фармакогнозії	3	ПМК
ОК 28	Практика з технології ліків	3	ПМК
ОК 29	Передатестаційна практика	6	ПМК
Усього за циклом		118 кредитів	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		133 кредити	
	Атестація	2	

Вибірковий компонент ОПП			
ВК	Курси за вибором здобувачів	45 кредитів	
ВК 1	Вступ у фармацію	3	залік
ВК 2	Біоетика та біобезпека	3	залік
ВК 3	Історія медицини та фармації	3	залік
ВК 4	Історія сучасного світу	3	залік
ВК 5	Історія України	3	залік
ВК 6	Історія світової культури	3	залік
ВК 7	Основи академічного письма та етики	3	залік
ВК 8	Етика та деонтологія в фармації	3	залік
ВК 9	Валеологія	3	залік
ВК 10	Імунопрофілактика інфекційних захворювань	3	залік
ВК 11	Методологія науки	3	залік
ВК 12	Комп'ютерне моделювання у фармації	3	залік
ВК 13	Сучасна ділова іноземна мова (англійська)	3	залік
ВК 14	Сучасна ділова іноземна мова (німецька)	3	залік
ВК 15	Лабораторна діагностика	3	залік
ВК 16	Нутриціологія та броматологія	3	залік
ВК 17	Фармацевтичні основи токсикоманії та наркоманії	3	залік
ВК 18	Медична психологія	3	залік
ВК 19	Психологія спілкування	3	залік
ВК 20	Соціологія	3	залік
ВК 21	Основи фітотерапії	3	залік
ВК 22	Гомеопатичні засоби	3	залік
ВК 23	Засоби лікувальної косметики	3	залік
ВК 24	Основи технології косметичних засобів	3	залік
ВК 25	Охорона праці в галузі	3	залік
ВК 26	Теоретичні основи синтезу	3	залік
ВК 27	Основи підприємницької діяльності	3	залік
ВК 28	Основи економічної теорії	3	залік
ВК 29	Основи клінічної фармації	3	залік
ВК 30	Стандартизація лікарських засобів	3	залік
ВК 31	Нанотехнології та наноматеріали у фармації	3	залік
ВК 32	Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами	3	залік
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		180 кредитів	

*Для іноземних здобувачів освіти, які навчаються англійською мовою:

ОК 2. Англійська мова (за професійним спрямуванням) – 3 кредити ECTS;

ОК 3. Українська мова як іноземна – 3 кредитів ECTS.

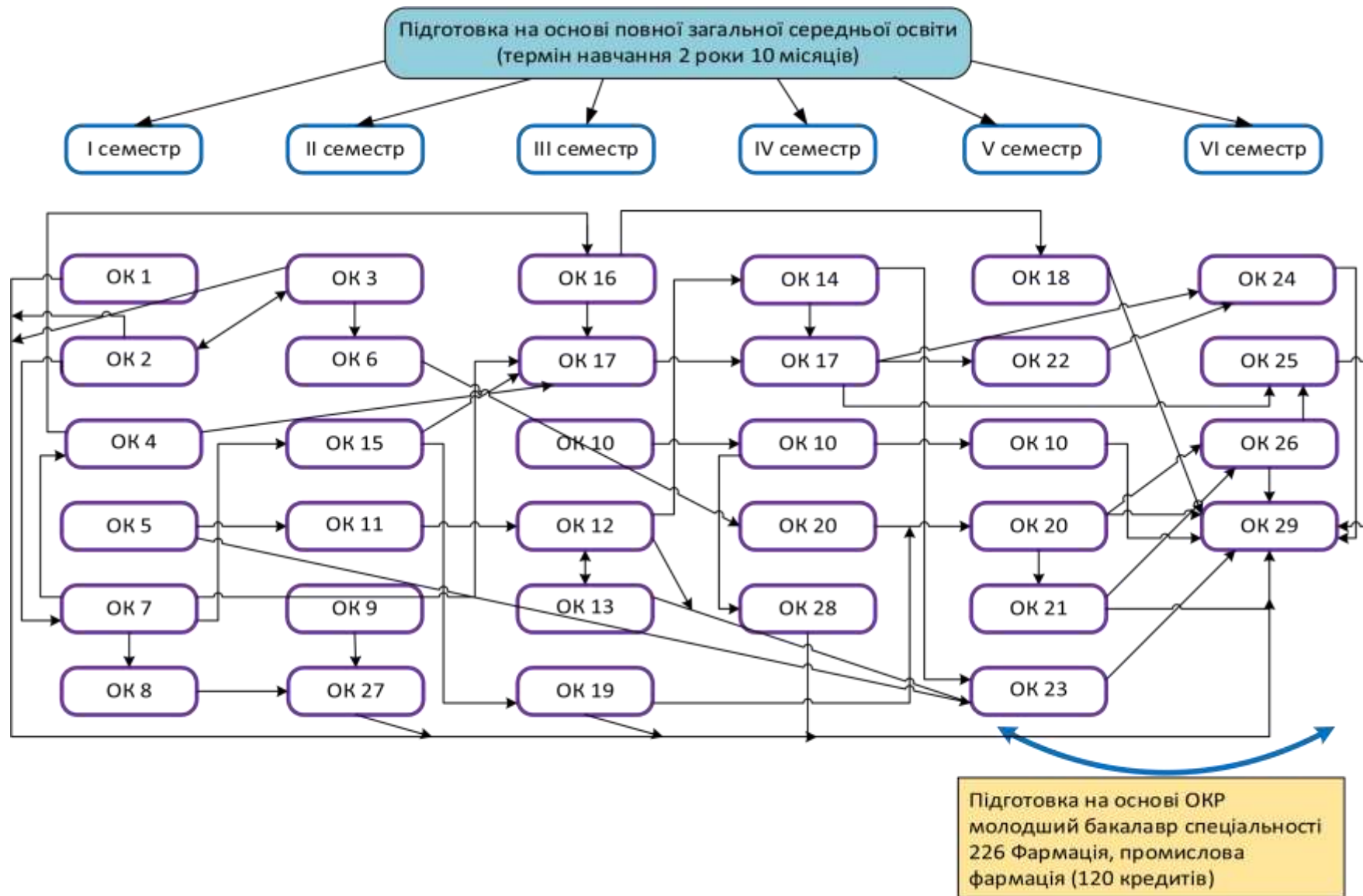

2.2. Розподіл кредитів обов'язкових та вибіркових компонентів освітньо-професійної програми

Компонент освітньої програми	Загальна кількість кредитів ECTS
ОК загальної підготовки	15
ОК професійної підготовки	118
Вибірковий компонент	45
Атестація	2
Усього	180

Обов'язковий компонент освітньо-професійної програми становить 73,89%, вибіркова – 25%, Атестація – 1,11%.

2.3. Структурно-логічна схема ОПШ Фармація

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація випускників освітньої програми спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» проводиться у два етапи: теоретичний (тестовий контроль) і комплексний практично-орієнтовний іспит і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр фармації.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

	ОК -1	ОК -2	ОК -3	ОК -4	ОК -5	ОК -6	ОК -7	ОК -8	ОК -9	ОК -10	ОК -11	ОК -12	ОК -13	ОК -14	ОК -15	ОК -16	ОК -17	ОК -18	ОК -19	ОК -20	ОК -21	ОК -22	ОК -23	ОК -24	ОК -25	ОК -26	ОК -27	ОК -28	ОК -29	
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК2									+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК7	+	+	+							+								+		+	+			+	+		+	+	+	
ЗК8	+	+																									+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК10																			+		+	+			+		+	+	+	
ЗК11																					+	+						+	+	+
ЗК12	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ФК1									+	+							+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	
ФК2					+	+				+	+	+	+	+	+			+	+				+			+	+	+	+	
ФК3	+	+	+															+		+	+			+		+	+	+	+	
ФК4		+													+		+		+					+			+		+	
ФК5		+						+	+								+	+				+		+					+	
ФК6				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+			+	+	+	
ФК7						+											+	+				+		+					+	
ФК8					+	+				+	+	+								+			+		+			+	+	
ФК9		+															+	+			+	+			+				+	
ФК10		+				+															+	+				+	+		+	
ФК11			+			+															+	+			+	+	+			
ФК12	+	+	+			+															+	+				+			+	
ФК13	+	+	+			+				+											+	+				+		+	+	
ФК14		+	+		+		+		+	+	+	+	+				+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	
ФК15		+	+				+			+	+	+	+						+	+			+					+	+	
ФК16							+	+	+	+							+					+					+		+	
ФК17		+	+				+		+	+	+	+	+		+		+		+	+					+		+	+	+	
ФК18					+						+	+	+	+			+						+	+					+	

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК -1	ОК -2	ОК -3	ОК -4	ОК -5	ОК -6	ОК -7	ОК -8	ОК -9	ОК -10	ОК -11	ОК -12	ОК -13	ОК -14	ОК -15	ОК -16	ОК -17	ОК -18	ОК -19	ОК -20	ОК -21	ОК -22	ОК -23	ОК -24	ОК -25	ОК -26	ОК -27	ОК -28	ОК -29	
ПРН 1	+	+	+																+					+					+	
ПРН 2		+	+			+	+										+													
ПРН 3															+	+	+		+											
ПРН 4	+																				+	+			+				+	+
ПРН 5	+	+																							+					+
ПРН 6		+	+																						+					+
ПРН 7		+	+			+	+														+	+								
ПРН 8	+	+																				+			+					+
ПРН 9		+																			+	+				+				+
ПРН 10						+			+								+							+					+	+
ПРН 11																					+	+				+	+		+	+
ПРН 12	+	+	+															+	+			+		+						
ПРН 13																		+	+											
ПРН 14				+										+	+	+	+					+		+						
ПРН 15																					+	+				+			+	+
ПРН 16				+									+		+	+						+								
ПРН 17					+	+				+	+	+	+	+									+	+		+			+	+
ПРН 18																					+	+				+				
ПРН 19		+																			+	+				+	+			+
ПРН 20						+															+	+				+	+			+
ПРН 21	+	+																			+	+				+				+
ПРН 22					+		+			+	+	+	+	+			+				+			+					+	+
ПРН 23								+	+																				+	
ПРН 24					+			+	+	+	+	+	+	+			+						+	+				+	+	+
ПРН 25	+	+														+							+		+					+

Керівник проєктної групи

д.мед.н., завідувач кафедри експериментальної та клінічної фармакології
з клінічною імунологією та алергологією, доцент

Руслан ЛУЦЕНКО